

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по-
недільних і святках.

БУЖОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Два голоси.

Триденну бучу в радї державній минувшо-го тижня ми описали. Тепер про ту бучу різні газети подають свої замітки. Тому, що минувшої суботи порушено у Відні і справу Русинів в Галичині і на Буковині, то не від річи буде дізнати ся, як на сю справу задивляють ся дві рускі газети, одна уміркована, а друга опозиційна.

„Руслан“ так пише:

Три повні дні кишла завзята, невидана борба в парламенті віденськїм. А о що розходило ся? Чи о існуванє теперішнього кабінету? Чи може нарушено основи конституції австрійської? Чи може стало ся щось протизаконного? Ні, не в тім лежала дійсна причина борби. Не розходило ся тут о личність керманіча внутрішньої політики Долитавщини, не зломано і конституції австрійської, не нарушено ніяких принципіальних і неприципіальних законів державних. Били вправді на все те, ударили то в сю то в другу струну, але дійсна причина бою лежала в тім, що теперішній кабінет а з ним і теперішня парламентарна більшість мали смілість сказати геґемонам німецьким, що Австрія не є німецькою державою, що централізм німецький се річ пережита та що основні державні закони суть на те, щоби їх виконувати. Ось в чім лежала дійсна причина тяжкої, триденної боротьби! Чехам, яко народови, що від віків стояв на сторожі інтересів славянських народів в Австрії, вимірено справедливість.

Відтак пригадує „Руслан“ давні часи, переходить головні фази австрійської конституції і розвою австрійських народів, тай каже:

„Поляки висвободили ся з ярма германізації вже в 1867 році. Чехи доперва в тридцять літ пізнійше. Аж сеєса рада державна наділила їх рівноправністю язиковою. Аж тепер вимі-

рено їм справедливість. А буча, котру звели при тій нагоді Німці, се лише сумне свідочтво шовінізму національного.

Нині прийшла вже черга на рівноправність язикову всіх народів долитавських. О се упінули ся Русини, Словинці і Хорвати устами Сустерчіча. А констеляція політична для позискання такої рівноправности не єогірша. Русини, Словинці і Хорвати, получені в один клуб, що числить 35 членів, суть нині тим тягаром на вазі парламентарній, що в критичних хвилях буде рішати. Так звані меншости національні, доси уносліджувані, найшли ся разом, щоби спільними силами постояти і за свої незадавні права. Робота тяжка. Полудневі Славяни мають перед собою Німців і Італійців, Русини — Поляків. Може бути, що нам не прийде ся так тяжко добороти ся своїх прав язикових, позаяк наш терен відмінний, позаяк порозуміне межі Поляками а Русинами лежить в інтересі обох народів і позаяк у нас давні і новійші розпорядження язикові підготовили вже ґрунт до покінчення язикового спору. Ми вдоволимося, наколи в судах наших урядники будуть лише строго придержувати ся існуючих вже розпоряджень язикових а власти політичні виконувати-муть совієтно найновійше розпорядженє кн. Санґушка. Вдоволенє, з яким польскі посли приняли розпорядженє язикові для Чехів, є для нас запорукою, що у нас в тім напрямі борби не буде. Най урядники галицкі послужать в рівній мірі обом народам, щоби оба народи могли свобідно і спільними силами послужити економічним і суспільним потребам краю. Єслиж ґр. Бадені приложить до того і свою „сильну“ руку, то жите обох народів в Галичині попливе широким, спокійним руслом. Ми поборемо з легкостію з одної сторони нан-московскі, а з другої інтернаціональні змагання.“

Опозиційне „Дьло“ задивлює ся на сю справу інакше. Єго дописуватель з Відня так характеризує події з минушого тижня: „Ми певні того, що ґраф Бадені зробив чистий ку-

пецький інтерес тим актом „справедливости“. Єму треба було есконтувати вексель виставлений молоді-Чехам і він часть векселевої суми залатив. Як-би сей вексель був ґраф Казимир виставив серед иньших політичних обставин Німцям на шкоду Чехів, був би також мав по своїй стороні „коло“, ксерикалів і всіх тих полудневих Славян з Русинами, де одий хиба Господь Бог зможе визнати ся в їх політичних принципах чи поглядах. І знов величала би рептильна праса „справедливість“, знов поклав би „Руслан“ наших правительственників на цедесталь геґроїв...“

Нам треба бути того погляду, що язикові права народностей належить упорядкити законом, і то основним законом державним при поділі держави на території національні. Ми Русини страшно збогатили ся такими міністерекми розпорядженями! Перший-лішний почтовий ескендієнт нічого собі з них не робить і треба кождий руский реценсіє чи кореспондентку осбно висварювати. Анї слова, Чехи зробили на розпорядженях (очевидно як довго міністри знов не скасують) знаменитий інтерес. Там є замкнена німецька область, в 38-судових повітах населена чисто німецьке. Перед кількома роками я мав нагоду звідувати ті околиці і чимале було мое здивованє, коли я в Чехії через протяг цілих тижнів не подибав Чехів, скрізь Німці. Статистика виказує там декуди лиш 1% населеня чеської народности. Коли там у всіх урядах установлено повну рівноправність чеської мови, і урядники муєять виказати ся знанєм чеської мови в слові і писемі, то о скілько більше наказує „справедливість“, щоби в західній Галичині, на Мазурах, скрізь урядували по руски, бо там живе пропорціонально значне число людий рускої народности, і се число сам ґраф Казимир, взгляду єго помічники раз у раз збільшають переносенєм „ze względów służbowych“. Шкода, дуже велика шкода, що такої „справедливости“ не домагає ся анї „Руслан“ анї компанія наших правительственників. Не дочекавшись такої „спра-

49)

ЗАЛІССЕ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Далше).

Таким чином в домі Левіцких настала веселійша година; всі мали надію, що жите їм зложить ся красше, ніж можна було торік думати. День за днем минав їм спокійно; они не лякали ся тих страшних справоздань по газетах про холеру, яка лютувала тоді в Гамбурзі і в Росії, і в близькій Угорщині прокидала ся. На тій холері они навіть зискали, бо тепер аж приємнійше було їм ходити по селі; не видко було звичайних ґноївок перед порогами хат і кирниці буди понаправлювані, відвічні багнеті баюри поспускані, а що найчуднійше: бачили нераз навіть вікна у хлопських хатах отворені, чоґо і в найбільшу спеку селяни не роблять, бо їх вікна позабивані цвяхами. То Заборовекий таке завів не ласкавими словами, лише криком, аби — як казав — хата була хатою а не воночою стайнею. Таку прислугу зробила холера Залісью, хоч і сего року до села не навідала ся.

І відносини між двором а приходством стали сего літа живійші завдяки молодому товариству, до котрого виїшла і Маня. Старі Левіцкі і тепер не жили по приятельски з Заборовеким і не відвідували єго, але молоді на прогуляках мали надто часто нагоду сходити ся і бавити ся разом. Маня глядала їх радо і нікому найменшим словом або поведенєм не дала відчути, що она дідичка. Єї зараз полюбили обі панни Левіцкі, Наталка і Зоня. Заходили також до парку Заборовекого, приходив там і Славко і Генко і Дорош, находили все якусь розривку, так що ферії минули мов один тиждень.

А закінчили ся ті ферії найліпше, бо весілем Дороша. Він не думав відтягати справу і Левіцкі також не думали. На весілю було знов багато панночок: була і Лановичівна і Черминьска і Красницка — бабуєя Клявдзя не могла втерпіти, щоби не звернути особлившої уваги Славка на них, однак безуспішно; він нічим не дав знаку, що заінтересував ся котрою з них. На весілю була також мати Дороша, прибрана вправді по селянськи, але так добірно як ніколи (о се вже снн постарав ся); она сиділа поруч з Левіцкими за столом, а єї

лице сияло з радости. Видко ніколи не сподівала ся такого щастя, щоби один з єї синів брав у панотця доньку. А ті сини єї, що остали ся і на будуче бідними хлопцями, сиділи там у другій комнаті разом зі Славком, без котрого не були би вміли і рупити ся серед такого паньства.

Маня була на єлюбі разом з батьком, але на гостину і на забаву батько єї не пустив... Казав, що не жив так з Левіцкими, щоби се було можливе. Славкови було дуже прикро...

XX

Минули ферії, Дорош відїхав з жінкою до Львова, Генко виїхав до брата-євьяченика, малий Славко Заборовекий до гімназії, повесільні вражіння притихли і в Залісью зробило ся знов для Славка і Мані глухо і скучно. Они й самі сходили ся тепер рідко.

Але не довго було так скучно. Склала ся пригода незвичайна і цікава. Всі заліські люди без виїмки заінтересували ся нею.

В неділю зрана, тільки осінне сонце ясно засьвітило. Козак уже походжав по

НОВИНИ.

Чернівці, дня 13-го мая 1897.

ведливості“ зі сторони графа Казимира, тим менше зі сторони шляхтичів, ані також ініціативи зі сторони правительственників, остаточно будуть мусіти рускі опозиційні послы виступити з таким внесеном. Ваш кореспондент уже тепер зтирає руки, бо тут стане по стороні рускої „справедливої“ справи не тільки ціла опозиція але і з правиці, коли не молоді-Чехи, то певно християнсько-славянський клуб (35 голосів!), де посол Барвінський здобув собі сильну позицію і значіне. Та що-ж, коли політика не знає сентиментів! Побояємося, що замість теперішньої „справедливості“ прийде иньша амуніція, — як там небудь „висші державні інтереси“, аж надто часто ідентичні з інтересами шляхотского польского кола, не позволять на таку „справедливість“. Як не одно, то друге, а рація все буде по стороні графа Казимира, бо-ж ті панове мають мандати з его ласки...

Сли би хто хотів діждати ся від теперішньої більшости парламентарної „всєхх соціальних і економічних реформ“ (слова „Руслана“), то стане ся се певно не добровільно, бо при добрій волі она мала доси доволі часу на соціальні реформи. Від більшости треба вимусити ті реформи, здобути собі силою, і на те власне є опозиція в австрійскім парламенті. Така опозиція доказує чудес! Колиє послы з більшости сиділи собі супокійно дома, лиш інкасували діети, не зголошувались ані хорими ані перешкодженими. Нині вже не так! Страха ради наказало правительство, щоби всі тут сиділи, бо більшість тепер чисельно дуже незначна. Серце радує ся, коли бачимо заповнені всі шість фотелів наших правительственників. Нині потрудив ся навіть посол Мандичевский, прибувши з тепленької надвірнянської „резиденції“ на нинішнє засіданє. Цікавим зором поводить навкруги, а скептичним о стілько, о скілько важким каменем лежить єму на серці брак „позитивної роботи“ і „соціальні та економічні реформи“...

Як бачимо, Руслан і Дьло мають відмінні думки що-до причин, з яких вийшло розпорядженє язикове, і що-до плянів на будуче. Хто знає єю межинародну торговицю, звану парламентом, той згодить ся з думкою, що там більше перемагають купецкі змови і підступи, як етичні почуття справедливості, прихильности до других народів і т. п. Гарна будуччина для Русинів, яку малює „Руслан“, певно не буде така гарна, коли ми сповнена єї будемо надїяти ся і від Поляків, котрі ніби-то мають інтерес в тім, аби нас підтримувати (?!); та будуччина залежить лишє від нас. Покладати надїю на другі народи по тілько розчарованях нерозумно і шкідливо. Нікому не залежить на тім, аби ми жили по людски, лишє нам самим.

Посол др. Степ. Смаль-Стоцкый скликає в неділю для 4. (16.) мая на годину 3. пополудни в Рогізні в домі господаря Гаврила Гаврилця (недалеко церкви) своїх виборців і громадян з Рогізні, аби здати їм справу зі своєї діяльности в соїмі. Посол Стоцкый загадує обіхати всі більші села свого повіту, звідки є послом, зі справозданем; отже з подальших сторін виборці не потребують до Рогізні приїздити.

Буковинська середня школа. Товариство учителів середних шкіл на Буковині на посліднім зібраню обговорювало справу мешкань учеників середних шкіл. Проф. др. Франк і Вота реферували єю справу, опираючи ся на богатім матеріалі, зібранім в протягу двох літ. В самих Чернівцях они звідли більше як 200 мешкань учеників. Справозданє представило в дуже сумнім світлі мешканя учеників. За найліпший спосіб, як зарадити тій нещасній недогоді з мешканями, радили референти закладати інтернати. Зібранє прилучило ся до того погляду і прийняло внесенє дир. Мандичевского, що відвічальних опікунів має ся почити, які обовязки тяжать на них супротив учеників, повірених їх доглядови. Радник шкільний Клявзер поставив внесенє, щоби товариство постарало ся о признає якоїсь суми з державної лотерії на добродійні ціли на устроєнє інтернатів на Буковині. Проф. Вота радив, щоби при учительській семінарії заложити інтернат при помочи стипендій, які там роздають на 10.000 зр. річно.

Руска рільнична школа в Кіцмани. Народна Часопись подала за нами вістку про єю школу, а від себе таку замітку: Руска школа рільнична в Кіцмани може мати важне значіне і для галицких Русинів господарів, іменно же з тих сторін, що близько Буковини, як н. пр. снітинський і коломиийський повіт та полуднева часть борщівского, що безпосередно припирають до Буковини. Правда, що галицкі Русини не будуть могли користати з вілних місць в сій школі, але могли би там уміщати ся за оплатою. Галицкі рускі господарі повинні би користати і з сєї школи та посилати туди своїх діттих. Треба би, щоби раз наші люди перестали видіти все щастє лишє в таких становищах як становища поменших урядників, учителів і сьвященників. Навіть господар на однім морзі, скоро він чоловік образований, меткий і господарний, учений господар, може собі лишє стояти як який урядник, учитель або сьвященик. До того він ще собі чоловіком свободним, независимим, паном своєї волі;

не має над собою ніяких наставників. Бути господарем хоч би й маленьким, на однім морзі, дуже красно і добре, але до того треба науки і праці. Отже нехай наші господарі користають з науки господарства де лиш можна, хочби й на Буковині та не покидають ся землі, нехай дають учити господарства своїх діттих, то бодай з них будуть колиє більші, поступові, бо учени господарі. Руску рільничу школу в Буковині почитають диятого радо і галицкі Русини.

Великі цісарскі маневри відбудуть ся сего року найперше межі 2. корпусом (Відень) і 1. корпусом (Краків). Тер-н маневрів межі Марх і Бечва на моравско-угорскій границі, куди помаширують оба корпуси. Цісар замешкає на той час в Бистрици в замку барона Лявдона. Звідси поїде монарх до Дальматії, де відбудуть ся комбіновані маневри двох бригад армії з ескадрою флоту военної. Найбільші маневри будуть в околиці місточка Тотіс межі Пештом і Пресбургом, де возьмуть участь чотири корпуси. На послідні маневри прибудуть: німецкий цісар Вільгельм II., саскый король Альберт, румунський король Кароль I. і сербскый король Александер I. Говорять також і про приїзд російского царя, однакж на-разі се лиш поголоска.

За вибір Люетера на бурмістра Відня против волі і бажаня жидів висьвідчено їм теж одну ласку, а іменно відзначено старшого рабіна у Відни, др-а Гідемана високим орденом. Гідеман був оногди у цісаря з подякою за те відзначено. Він промовив: Дякую за відзначено, в котрім мої сьвісповідники видять признаку незмінної ласки монарха в тих так тяжких для них часах. — А на те відповів цісар! Тішьте мене се дуже, що ви так поняли се відзначено. Впрочім оно вам і лично належить ся.

Обовязкова оборона огнева. Справу оборони огневої в сельских громадах Галичини полагоджено щасливо. Виділ краєвий видав розпорядженє, силою котрого мають виділи рад повітових заводити в сельских громадах своєю повіту обовязкову оборону огневу. Кождий мужчина віку від 18 до 42 літ, осілий в громаді, о скілько не є калікою, належить до обовязкової оборони огневої і повинен в місяцях: маю, червни, липни, серпни і вересни в першу неділю кождого місяця, а на случай непогоди в одну з слідуючих, по вечірні ставити ся в уряді громадскім, щоби відбудувати вправи в службі оборони огневої, а крім того має явити ся безприволочно в часі пожегу. Вільними від того обовязку є війскові всіх степенів, позістаючі в чинній службі, далі сьвященики і духовні всіх обрядів, а також ті, що будуть увільнені від того обовязку начальником громади. Хто в служ-

своїм біднім газдівстві. Молив ся. Відмавляв в голос „Отче наш“ і „Богородицю“ і притім випускав на пашу корову, котру купив собі за гроші доньки. А далі вже на городі почав молитву: На осіяньскій горі росте зїле в долині; Матенька Божа спочивала, свого сина визирала. Сину мій волюблений, приснив ми ся сон пречудесний: що тебе жидове ймили, на три дерева розпяли, на калину, на щедрину, на мандрину. (Ано, краса! — крикнув ту на корову, що не хотїла йти). Рученьки на розп'ятю, ноженьки на прибитю, на голову терновий вінець клали, гвоздями прибивали. Місяць ся змінив, сонічко зайшло, Матенька Божа прийшла, свого сина знайшла і повела на синє море, з синих морів на Божий рани, з Божих ран на золотий камінь. —

І ту Козак урвав молитву, так задивував ся, коли глянув на дорогу. Дорогою надїхала повозка, а в ній пані. Се ще нічо — алеж та повозка і та пані станули перед Козаковими воротами. Пані злізла помалу з повозки і, замітивши Козака, пустила ся просто до него. За нею зараз вибігла з хати друга жінка Козака і два сини его, стали

собі перед хатою і дивлять ся. Пані, знати, молода, але лица не видко, заслонила собі серпанком. Аж в городі перед Козаком підсунула серпанок на чоло. Цікава річ... Всі троє підходять близше.

А Козак забув і про молитву і про корову, стоїть простоволосий і з місця не рушить ся. Поправляє на собі драну кожущину і очий не зводить з пані. А она, як підійшла до него близше, то й кинула ся єму з плачем на шию, обнімає его, по руках цілує і жалібними словами промовляє:

— Татунцю мій рідненький, ви мене не пізнаєте?!

— Гм... каже Козак — та се ти, Аннице!

— Я, татунцю!

— А що, гроші привезла?

Аниція опустила на хвилю безрадно руки... Але зараз прийшла до себе і каже сухим голосом:

— Привезла, привезла... я до вас приїхала вмирати...

— Що? А на що вмирати, як гроші є? А де они?

— Маю в куфрі. Треба куфер зняти з воза.

Козак кликнув синів, побігли до повозки, зняли куфер з воза і занесли его скоренько до хати.

Тимчасом Аниція стояла засумована хвилинку в городі, кинула оком на свою мачоху, але не важила ся до неї приступити. Відтак пішла заплатити візникови, котрий також немало чудував ся, що таку паню привіз до такої бідної хати, і вернула ся до хати.

Хата була брудна, вогка, закоптіла і стухла. Мале порося рохкало вдоволено під лавою. Мачоха виганяла вперті кури з великим криком, а брати стояли мовчки коло жовтої величезної груби, на розі котрої було чорне місце, де палили ся вечером замість лямпн скалки, а дим ішов у малий чорний димар, що із стелі звисав над сим місцем. Старий Козак засував з тяжким трудом великий куфер доньки в кут, мов хотів его сховати перед людськими очима, і дивував ся, чому він такій тяжкий.

бі, як також в часі ратунку під час пожежі не послухає зверхника, заплатити кару, яку присуджує зверхність громадська. Оборона ділиться на два відділи: 1 відділ ратунковий, до ратования людей, майна і розривання загрозованих будинків, 2 відділ водний до служби при сивавці і достави води. Догляд над виконуваним обов'язків оборони огневої належить до зверхности громадської, а надзір над справованим обов'язку зі сторони зверхности громадської і контролю організації огневої, належить до відділу ради повітової. Коли отже відділ рад повітових припиняють виконання того ризиорядження, то в короткім часі сільські громади нашого краю будуть мати обов'язкові сторожі огневі.

В Парижі спалив ся цирк майже до нащадку дня 9. мая о год. $\frac{1}{2}$ 8 вечером. З людей не прийшов ніхто до нещастя. Сей цирк стояв близько місяця недавньої страшної катастрофи.

Поверхи а довгість віку. Угорський гігієніст Корнозі зібрав статистику, після котрої обчислив пересічну довгість життя мешканців, що займають різні поверхи в домах. Отже мешканець:

сутерин	має спромогу жити	39	літ	11	місяців
партеру	"	43	"	3	"
1 і 2 пов.	"	44	"	2	"
3 і 4 пов.	"	42	"	—	"

Помешкане сутеринове завжди є нездорове в наслідок вогкості, недостачі воздуха і світла: ліше вже діє ся на партері, найліше на двох перших поверхах, особливо на другім. Воздух міський в висших веретвах є чистіший і проте сприяє більше здоров'ю. На висших поверхах довговічність уменшує ся, позаяк велике число сходів впливає відемно на організм.

Против жіноцтва. Перед кількома тижнями ми донесли, що у львівській околиці шкільним переперли учительки до ради шкільної на заступницю учительства Вікентію Лшоншам і краєва рада шкільна затвердила сей вибір. Учителі львівських шкіл народних внесли тепер рекурсе супротив того до міністерства просвіти, де навели кілька неправильностей при виборі а також і те, що устава говорить про „одного“ заступника учительства в окружній раді шкільній, отже про мужчину а не про жінчину. Дальше рекурсе каже, що учителі львівського повіта не могли би інакше вибрати собі ніколи заступника, бо 6-класові жіночі школи, зорганізовані від давна, мають о $\frac{1}{3}$ більше учительок ніж чотирикласові школи мужескі, тож жіноцтво має запевнену перевагу голосів. Цікаво, як полагать міністерство сю справу.

Дивна пригода. В неділю 10. мая в полудне вертала публичність товпами улицею Баторія у Львові і з проходів, коли нагло

коло карного суду роздав ся крик: трамвай електричний переїхав жінку. І справді так було. Візник трамваю електричного ч. 4 не усьлів мимо повільної і остророжної їзди здержати воза, коли зовсім несподівано найшла ся якась жінка під колесами. Віз сейчас задержали і завернули з великою остророжністю. На превелике здивоване усіх присутних показало ся, що якимсь незвичайним чудом жінці ні волос з голови не спав. Упала так шасливо, що віз перейшов понад нею, навіть її не доторкнувшись. Але зацікавлене зросло ще більше, коли, заким публичність приглянула ся жінці близше, она ні сіло ні пало кудись в товпі заділа ся. Метка була людина!

Великий злодійський склад відкрила сими днями поліція близько Перемишля. В ярі ліса на Липовиці, три кілометри від міста, устроїли невисліджені доси злодії справдішній склад біля, одежі і всякого рода других річий, укритих в кущах і під коріннями дерев. Крім пак, звязаних і готових до перенесення, найдено навіть кілька пар чобіт з острогами (імовірно з крадежи у офіцирів) і иньші річи.

Найновіше винайдене. Гузики і кулі білярдові з картофель, то послідна новість, на яку здобув ся промисел при помочи чарівниці хемії. Під впливом деяких кислот дістають картофлі таку твердість, що можна їх обробляти неначе ріг, кість або кість слоневої і передовсім надають ся до виробу гузиків і куль білярдових. А що набувають они також злудний вигляд кости слоневої і мож ім легко надати довірливий тон барви, так що й знатоки не зможуть розрізнити сеї штучної кости слоневої від правдивої, то се найновіше примінене картофель найде борзо велике розповсюджене, хоч би для самої дешевости материялу.

Вломила ся до церкви в Строештах Теодозія Сальван і закрала гроші та вартісні предмети. Она родом з Гурагумори, тож вернувши до рідного села, почала вести дуже гуляче жите з двома ще парубками. Через те звернула на себе увагу жандармерії. Її арештували і піддали строгому переслуханню. При тім признала ся злодійка до крадіжки. Її віддано враз з товаришами до судового арешту.

Дрібні вісті. „Громада“ товариство Русинів у Відні устроє в память 38-них роковин смерті народного Кобзаря Тараса Гр. Шевченка концерт в суботу 15-го с. м. в сали Kaufmännischer Verein. I. Johannesgasse Nr. 4. — Вчора відбула ся на черновецькій університеті промоція Бернарда Гуртіа на доктора прав. — В суботу 15 мая пустить ся баллоном у воздуха Зенон Шиманський з міського огорода в Чернівцях. — Православний військовий капелян у Львові др. Ни-

колай Димитрієвич дістав титул протоєрея. — З Пешту доносять, що угорське правительство наміряє завести там сїрниковий монополь. В такому случаю кожда пачка сїрників була-б заосмотрена правительственною бандеролею, як то є в Росії. На разі ведуть ся в справі того нового тягару для населення переговори з австрійським правительством. — Гради навістили Галичину дня 9. с. м. в многих околицях. На щасте спізнена ростинність не дуже ще від них потерпіла. Лише град, що впав у понеділок в само полудне в Станіславові і в его околиці поробив по полях і по огородах значнійші шкоди. В самім Станіславові жертвою граду впало множество шиб. — Віденський магістрат порішив виплачувати шкільній дїтворі за збиране хрущів маєвих задля знищення по 2 кр. від кождої літри. Такий самий припис істнує в цілій долішній Австрії. — Дня 4-го мая о 5-ій годині рано розстріляно в Монтгоні в Іспанії п'ятьох анархістів засуджених на смерть за динамітний замах, якого допустили ся в часі процесі в сьвято Божого Тіла в Барцельоні. — Фока у Відні, що торік лишив бомбу в одного слюсара, від котрої згинув челядник, засудили на досмертну вязницю. — Для завідування містом Серетом на місце розвизаної ради громадської мають установити комісарем конципіста серетського Івана Капустинського — При вчерашнім страйку мулярів арештовано 18 робітників. Войско ходило по місті і стояло перед магістратом, хоч поважнійших забурець не було. Робітники удали ся до послів Дашиньського і Штраухера о опіку против поліції.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 13-го мая 1897 року.

Відень. Pester Lloyd доносить, що вісткі про димісію угорського габінету міністрів не мають жадної підстави.

Царгород. Рада міністрів підириняла різні міри що до завідування окупованого грецького краю.

Атени. Вчора не було битви ані коло Домокос ані коло Гальмирон. Всі грецькі війська потікали з великими стратами до Арти.

Анниця вийшла в хату і привитала ся: — Слава Ісусу Христу!

— Слава на віки! — відповіли всі гуртом.

Хвиля мовчанки. Всі не знають, що з соббою починати. Найскорше орієнтує ся старший брат Анницї, Андрій, підбігає до розбитого віконця і змітає долонею лавку.

— Сїдай, сестро! — каже.

— Чекай, Андрію, я ще з вами не привитала ся — відповідає Анниця слабо і покашлює. — Ви мене, здає ся, не пізнали?

— А не пізнали! Якже — така пані!

Анниця цілує мачоху в руку, хоч та не дає ся, відтак цілує ся з братами в лице. Діє ся то незручно, бо паробки не привикли цілувати ся з панями. Молодший Микола хапає несвідомо сестру за руку і цілує її.

Анниця сїдає на лавку під розбитими вікнами.

— Що чувати у вас?

— А що-ж би? біда! — відповідає Козак.

— Ти зза моря? — питає ся брат Андрій.

— Зза моря. Три неділі їду і їду, аби тільки скорше до вас... аби ту... Анниця не договорює, тихий плач не дає їй.

— Ти бо, сестро, чогось дуже змарніла? З дороги видко?

Сестра мовчить і обтирає сльози.

— Ні, не з дороги — каже по хвилі — а так, я дуже хора. Груді мене болять... Ходім на двір, ту мені годі дихати.

Молодший брат чогось здогадує ся і виганяє порося зпід лавки. Але Анниця проте виходить з хати; а за нею всі. Сїдає на стільчику і розглядає ся по околиці. З лица її не уступають ся випеклі горячкою рум'янці, в прекрасних, глибоко осаджених, великих мелянхольїних очах являють ся що хвилі сльози... Она мовчить і дивить ся, а родина не знає, що з нею почати...

Оттаке було привитане Анни Смітової, вдови по американським реставраторі — привитане просте, грубе, без ніяких любощів.

Того дня Анниця, відпочиваючи по довгій подорожі в городі в тіни тичкового гороху, де казала собі постелити, майже нічого не їла, а тільки плакала тихо, без сліз. Загриз її тупий батько своїми першими словами і дальшими порадами, котрі не вмів убрати в делікатнійшу форму. Казав собі дати ключі від куфра, де донька сховала гроші, бо у него они ніби безпечнійші ніж у неї. І не успокоїв ся доти, доки донька з портмонетки, яку мала при собі, не дала ему пятьдесятки. Козак пішов зараз у коршму, розголосив, що донька его приїхала з великими грішми, і на radoцах запив ся так, що сини мусіли вночі принести его з коршми і мов мертвого кинути в солому в стодолі. Там лежала і Анниця в засїку і сею новою сценою так зворушила ся, що до самісенького рана не спала.

(Дальше буде).

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

LINIMENT. GAPSICI COMP.

aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

• Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекоменованою 1 зр. 30 кр., з рекоменованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісті написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленням, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новішими повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповідане О. Я. Кониського „В день сьвятої волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповідане Т. Галіна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis

і Шкільні повідомлення
(Schulnachrichten)

є на складі

в друкарні „Рускої Ради.“

Просимо о замовлення.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“ в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Із Найвишого приказу

Єго ціс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекція льотерійних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРІЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся льотерія обнимає **7816** виграних в готівці,

поділений на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слідуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті та **100.950** зр. ринських а. в.

Тягнене послідує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. ринських а. в.

Льоси продає і адміністрація „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерійних урядах, у всіх льотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах виїми, в урядах стаций залізничних і др.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

новина находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекоменованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Хто хоче мати
добру і дешево
МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожаде. Нові продаю дешевше як веводи, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем

В. Давилевич,
машиніст у бровари Штайнара в Чернівцях, при ул. залізничній (Bahnhofstrasse) ч. 26.